

Всесвітній день сімейного лікаря в Україні: імплементація свята

19 травня 2016 р. Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика та Інститут сімейної медицини на її базі спільно з Міжнародною громадською організацією «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства» вперше в Україні на національному рівні провели Науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Всесвітній день сімейного лікаря». Лікарям варто запам'ятати цю дату, адже вибрано її не випадково: 2011 р. Всесвітньою організацією сімейних лікарів (World organisation of family doctors — WONCA), до якої входить і Україна, прийнято рішення відзначати Всесвітній день сімейного лікаря щороку 19 травня. Отже, в усіх країнах, що є членами WONCA, саме 19 травня сімейних лікарів вітають із професійним святом. Ця ініціатива дуже важлива, оскільки дає можливість підкреслити вагомий внесок спеціалістів первинної ланки в охорону здоров'я в усьому світі.

Цього року в Україні вперше на національному рівні святкували Всесвітній день сімейного лікаря. Власне Науково-практична конференція, про яку йдеться, і ознаменувала цю подію. У роботі конференції взяли участь практикуючі сімейні лікарі, головні лікарі закладів охорони здоров'я, загалом — близько 450 фахівців із сімейної медицини та інших спеціальностей.

Умовно конференцію було поділено на дві частини — урочисту і робочу. Під час урочистої частини з вітальним словом виступив **Михайло Кома-ров**, представник Медичного департаменту Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) Украї-

ни, який зауважив, що вітчизняна медична галузь відважилася на системні, абсолютно мотивовані зміни в охороні здоров'я і, незважаючи на складну соціально-економічну ситуацію, продовжує рухатись у цьому напрямку. М. Комаров висловив упевненість у правильності вибраного шляху: «У більшості країн світу в структурі системи охорони здоров'я первинна медична допомога відіграє ключову роль. На первинному рівні надається 80% загального обсягу медичної допомоги». Він побажав колегам плідного співробітництва, успіхів і творчої наснаги у нелегкій, але такій важливій праці — збереженні здоров'я нації.

Щирі привітання сімейним лікарям висловив **Олександр Толстанов**, проректор з науково-педагогічної роботи Національної медичної академії післядипломної освіти (НМАПО) імені П.Л. Шупика. Зокрема він наголосив на першочерго-

вій важливості питань, пов'язаних з освітою лікарів на до- та післядипломному рівнях, необхідності постійного професійного розвитку медиків. На переконання О. Толстано-ва, вітчизняна сімейна медицина поступово набуває свого розвитку: «Основний фундамент цього процесу вже закладено. Наразі необхідно постійно формувати відповідну базу знань у лікарів та забезпечити науково-педагогічний процес підготовки лікарів загальної практики — сімейної медицини відповідно до міжнародних програм за підтримки WONCA, Європейської академії викладачів сімейної медицини (European academy of teachers in general practice/family medicine — EURACT) та інших організацій».

НМАПО імені П.Л. Шупика, професор **Олег Шекера** наголосив на необхідності розроблення законопроекту «Про сімейну медицину» з метою підняття престижу цієї професії в Україні, забезпечення належної якості надання медичної допомоги спеціалістами первинної ланки та достойного рівня заробітної плати медичним працівникам.

Завершилася урочиста частина нагородження лікарів і медсестер загальної практики — сімейної медицини почесними грамотами Департаменту охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації (ДОЗ КОДА) та Міжнародної громадської організації «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства», які О. Шекера вручив спільно з головним позаштатним спеціалістом ДОЗ КОДА за спеціальністю «Загальна практика — сімейна медицина», заступником директора Інституту сімейної медицини НМАПО імені П.Л. Шупика, головою Українського

молодіжного руху сімейних лікарів, доцентом **Вікторією Ткаченко**.

Робоча частина конференції складалася з двох пленарних засідань, під час яких представлено доповіді провідних спеціалістів сфери охорони здоров'я, дискусії щодо актуальних питань сучасного стану та перспектив розвитку сімейної медицини в Україні, новітніх підходів до освіти сімейних лікарів, доцільності професійного лікарського самоврядування в системі управління первинною медичною допомогою тощо.

Перше пленарне засідання було присвячено впровадженню сімейної медицини в Україні. Доповідь **О. Шекери** на тему «Сучасні аспекти розвитку сімейної медицини» детально розкрила проблеми сьогодення сімейної медицини, необхідність їх вирішення шляхом створення «Закону про сімейну медицину», а також запровадження національного професійного свята — Дня сімейної медицини.

Світлана Заремба, професор кафедри сімейної медицини Львівського національного університету імені Данила Галицького і засновник сімейної медицини Львівщини, виступила з доповіддю щодо досягнень сімейної медицини в Україні і перспектив на майбутнє, підкреслила вагомий внесок Інституту сімейної

медицини НМАПО імені П.Л. Шупика у розвиток і впровадження цього напрямку в державі, наголосила на необхідності удосконалення навчальних програм підготовки лікарів загальної практики, а також висвітлила досвід впровадження сімейної медицини на Львівщині.

Професор **Лариса Матюха**, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України за спеціальністю «Загальна практика — сімейна медицина», завідувач кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги НМАПО імені П.Л. Шупика, у своїй доповіді акцентувала увагу на корпоратизації медичних працівників первинної медичної допомоги в ракурсі запровадження самоврядування медичних професій в Україні.

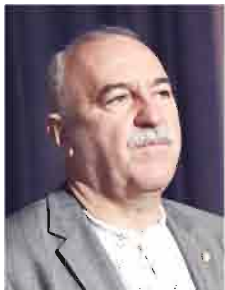
Доповідь **В. Ткаченко** висвітлила діяльність молодих сімейних лікарів на державному і міжнародному рівнях, їх участь у програмах з обміну досвідом і активність у роботі міжнародного руху сімейних лікарів Васко да Гама.

Доповідь **В. Ткаченко** висвітлила діяльність молодих сімейних лікарів на державному і міжнародному рівнях, їх участь у програмах з обміну досвідом і активність у роботі міжнародного руху сімейних лікарів Васко да Гама.

ІІ Пленарне засідання, присвячене актуальним клінічним питанням у практиці сімейного лікаря, складалося з трьох секцій.

У першій секції — «Ведення пацієнтів із захворюваннями дихальних шляхів в амбулаторно-поліклінічній практиці» — виступив професор **Василь Попович**, завідувач кафедри отоларингології Івано-Франківського державного медичного університету, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України за спеціальністю «Оториноларингологія», який надав багато корисної інформації для сімейних лікарів щодо амбулаторного лікування риносинуситу. Проблема гострих запальних захворювань верхніх дихальних шляхів і гострого ринусинуситу зокрема є однією з найактуальніших у сучасній клінічній медицині. Ключову роль у забезпеченні адекватного лікування цих пацієнтів відіграють лікарі первинної медичної допомоги. Доповідач зосередив увагу присутніх на деяких аспектах, що містяться в Уніфікованому клінічному протоколі первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної

У першій секції — «Ведення пацієнтів із захворюваннями дихальних шляхів в амбулаторно-поліклінічній практиці» — виступив професор **Василь Попович**, завідувач кафедри отоларингології Івано-Франківського державного медичного університету, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України за спеціальністю «Оториноларингологія», який надав багато корисної інформації для сімейних лікарів щодо амбулаторного лікування риносинуситу. Проблема гострих запальних захворювань верхніх дихальних шляхів і гострого ринусинуситу зокрема є однією з найактуальніших у сучасній клінічній медицині. Ключову роль у забезпеченні адекватного лікування цих пацієнтів відіграють лікарі первинної медичної допомоги. Доповідач зосередив увагу присутніх на деяких аспектах, що містяться в Уніфікованому клінічному протоколі первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної

допомоги «Гострий риносинусит» у дорослих та дітей.

допомоги «Гострий риносинусит» у дорослих та дітей.

Про місце муко-регуляторів у терапії бронхіту дітей говорила у своїй доповіді професор **Олена Охотнікова**, завідувач кафедри педіатрії № 1 НМАПО імені П.Л. Шупика. Експерт зупинилася на класифікації, властивостях і ефектах муколітичних, секретомоторних лікарських засобів та мукорегуляторів. На початку гострого запалення органів дихання частіше виникає сухий кашель, тому в цей час показані засоби, що стимулюють секрецію; при непродуктивному кашлі — засоби, що розріджують мокротиння, при появі продуктивного вологого кашлю — мукорегулятори, які нормалізують утворення та склад секрету. В той самий час протикашльові препарати уповільнюють звіль-

нення дихальних шляхів від секрету, що потребує вкрай виваженого підходу до їх призначення. Оскільки у дітей, особливо раннього віку, кашель зумовлений підвищеною в'язкістю секрету бронхів і недостатньою активністю миготливого епітелію, основною метою терапії в подібних випадках є розрідження мокротиння, зниження його адгезивності та підвищення тим самим ефективності кашлю, а препаратами вибору є мукорегулятори.

Зупинившись на темі лікування гострих захворювань органів дихання професор **Людмила Хіміон**, завідувач кафедри сімейної медицини НМАПО імені П.Л. Шупика, присвятила свою доповідь питанням ефективності застосування комбінованих препаратів у лікуванні пацієнтів з обтяженим алергічним анамнезом, заува-

Зупинившись на темі лікування гострих захворювань органів дихання професор **Людмила Хіміон**, завідувач кафедри сімейної медицини НМАПО імені П.Л. Шупика, присвятила свою доповідь питанням ефективності застосування комбінованих препаратів у лікуванні пацієнтів з обтяженим алергічним анамнезом, заува-

женням ефективності застосування комбінованих препаратів у лікуванні пацієнтів з обтяженим алергічним анамнезом, заува-

жила необхідність комплексної терапії бронхолітиками, антигістамінними, протикашльовими, жарознижувальними та мукоактивними препаратами.

Друга секція II пленарного засідання була присвячена актуальним питанням внутрішніх хвороб в амбулаторно-поліклінічній практиці. У доповіді «Сечовий синдром у практиці сімейного лікаря» доцент кафедри нефрології НМАПО імені П.Л. Шупика **Стелла Кушніренко** розкрила особливості змін аналізів сечі при різних захворюваннях сечових шляхів, проведення диференційного діагнозу та ведення хворих із сечовим синдромом у практиці сімейного лікаря.

Наступна доповідь професора кафедри терапії і геріатрії НМАПО імені П.Л. Шупика **Вікторії Приходько** була присвячена основним моментам антибіотикотерапії інфекцій сечовивідних шляхів у практиці сімейного лікаря відповідно до сучасних міжнародних та національних рекомендацій.

Професор **Юрій Марушко**, завідувач кафедри педіатрії післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, представив доповідь щодо усунення ускладнень антибіотикотерапії і висвітлює досвід застосування спороутворювальних пробіотиків у загальнолікарській практиці з розкриттям особливостей їх застосування у дітей.

Неабиякий інтерес виявили лікарі до інформації, що містилася в доповіді кандидата медичних наук **Олени Погребняк**, асистента кафедри загальної практики — сімейної медицини Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, адже йшлося про лікування пацієнтів із хворобами суглобів із позицій доказової медицини, а людей, які звертаються за медичною допомогою з такою патологією, з кожним днем більше. Доповнила тематику ревматичних захворювань доповідь **Л. Хіміон** викладенням сучасної стратегії ведення пацієнтів із болем у суглобах в амбулаторній практиці.

Завершила другу секцію II пленарного засідання цікава доповідь **Є. Заремби**

та **Олени Зімби**, доцента кафедри сімейної медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, присвячена диференційній діагностиці та лікуванню системних васкулітів, під час якої на ілюстративному матеріалі представлено особливості проявів і ведення рідкісних васкулітів.

Третя секція II пленарного засідання — «Ведення пацієнтів із найбільш поширеними неінфекційними захворюваннями в амбулаторно-поліклінічній практиці» — розкрила не менш важливі, актуальні та цікаві питання сімейної медицини. Яскравою стала доповідь **Ірини Деряпи**, доцента кафедри офтальмології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, присвячена бактеріальному й алергічному кон'юнктивіту у практиці сімейного лікаря. Доповідач на ілюстративному матеріалі показала особливості симптоматики, диференційної діагностики кон'юнктивітів різної етіології та особливості тактики їх лікування.

Як завжди, сімейні лікарі виявили заінтересованість до неврологічної тематики й доповіді професора **Наталії Свиридової**, завідувача кафедри неврології і рефлексотерапії НМАПО імені П.Л. Шупика, присвяченої проблематиці цервікокраніалгії, в якій висвітлено диференційну діагностику головного болю та підходи до його медикаментозного та немедикаментозного лікування.

У доповіді співробітників кафедри педіатрії № 2 НМАПО імені П.Л. Шупика професора **Тетяни Марушко**, професора **В'ячеслава Бережного**, доцента **Наталії Гяделової** окреслено показання і протипоказання до застосування глюкокортикоїдів у лікуванні захворювань суглобів у дітей, акцентовано увагу на необхідності обов'язкового направлення дітей із виявленим ревматичним захворюванням на вторинну ланку для уточнення діагнозу та вчасного початку терапії.

Професор **Іван Катеренчук**, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2 з професійними хворобами Української медичної стоматологічної академії, поділився

клінічним досвідом оптимізації схем лікування хворих пульмонологічного, нефрологічного та ревматологічного профілю за допомогою біорегуляційного підходу в рамках сімейної медицини.

На сучасних методах діагностики та лікування у практиці сімейного лікаря зупинилась **Олена Заремба-Федчишин**, доцент кафедри сімейної медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, зосередивши увагу на можливостях застосування малоінвазивних хірургічних методик.

Надалі були представлені доповіді щодо особливостей застосування різних груп препаратів: «Місце сорбентів при лікуванні синдрому ендоргенної інтоксикації» (доцент **О.Л. Ковальчук**), «Застосування гепатопротекторів у практиці сімейного лікаря» (доцент **В.І. Ткаченко**), «Застосування метаболічної терапії у пацієнтів з ішемічною хворобою серця в практиці сімейного лікаря» (доцент **О.В. Заремба-Федчишин**), «Раціональна терапія рятувальних дій у дітей» (доцент **І.В. Самохін**).

Завершальною стала доповідь доцента **А.В. Царенка**, **Г.М. Ювишина** (кафедра паліативної та хоспісної медицини НМАПО імені П.Л. Шупика) щодо організації співпраці сімейних лікарів і стаціонарних закладів паліативної та хоспісної медицини в місті Києві.

На завершення конференції підведено підсумки роботи, обговорено та прийнято резолюцію.

Отже, програма заходу була досить насиченою, проблематика, яка активно обговорювалася учасниками, — різноманітною. Але все-таки в цьому щільному графіку знайшлося місце для свята!

Тож, приєднуємося до всіх привітань, що прозвучали, і щиро зичимо українським сімейним лікарям і медсестрам міцного здоров'я, родинного затишку, мирного неба. Нехай ваша праця буде гідно оцінена, а все добро, яке ви даруєте людям — повертається сторицею!

*Тетяна Стасенко,
фото Сергія Бека*